

En rimelig og realistisk pensionsmodel

• September 2025 •

Forord

Som fagbevægelse værner vi om rammerne for danskernes arbejdsliv. Vi arbejder for, at de skal være så sunde, lange og gode som muligt.

Og at rammerne er de rette for dem, der kan og vil fortsætte. Ligesom dem, der har brug for det, har mulighed for at trække sig.

Det er i vores optik en del af den danske samfundskontrakt, at der er en rimelig balance mellem arbejde og tilbagetrækning. Dette er en forudsætning for et stærkt arbejdsmarked – og en stærk økonomi.

Det kræver, at vi indretter udviklingen i folkepensionsalderen, så den er *mere rimelig og realistisk*.

Vores udspil peger på en række løsninger, der kan vende en negativ udvikling i en mere positiv retning.

God læselyst!

Romas Kupta

Indledning

Hvor lange skal vores arbejdsliv være i Danmark? Og hvornår kan vi trække os tilbage og gå på pension?

Svarene på de spørgsmål er i den seneste tid sat i bevægelse og til politisk debat.

Samtidig er verden under forandring. Vi har brug for tryghed og velfærd. At styrke vores forsvar. Klimasikre vores kyster. Investere i den grønne omstilling.

Det kræver en stærk dansk økonomi. Både nu og i fremtiden. Og forudsætningen for det er et stærkt dansk arbejdsmarked.

Det kan derfor være fristende at holde fast i at forlænge danskernes arbejdsliv og hæve pensionsalderen med den nuværende stejle stigning.

Men allerede i dag er vi bekymrede over, om forudsætningerne i den mekanik holder. Eller om en urealistisk stejl stigning får det hele til at bryde.

- Kun godt én ud af tre danskere er i arbejde, når de når den nuværende folkepensionsalder på 67 år.¹

- Alligevel stiger folkepensionsalderen hurtigere end vores levealder.²

Samtidig kan vi se, at meget af det, der forkorter arbejdslivet, er i alvorlig vækst:

- Hver femte på det danske arbejdsmarked oplever symptomer på stress.³
- Og antallet af danskere, der får tildelt invalidepension pga. stress, angst og depression, er alvorligt stigende. Det viser tal fra flere pensionskasser. Og udviklingen ser kun ud til at fortsætte.⁴

En rimelig og realistisk pensionsmodel

Vi mener på den baggrund, at der er brug for en åben og konstruktiv dialog om en ny og mere realistisk pensionsmodel. Hvor alle, der kan og vil, bliver i arbejde længere – helt eller delvist. Og alle, der har brug for det, har mulighed for at trække sig.

Et bæredygtigt arbejdsmarked er fundamentet for en stærk og holdbar økonomi. Og forudsætningen for det er først og fremmest: gode danske arbejdsliv.

¹ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

² Pensionskommissionen, 2022

³ Beskæftigelsesministeriet, juni 2025

⁴ P+ og Velliv

Akademikerne foreslår:

1. En mere realistisk og rimelig stigning i folkepensionsalderen
2. Mere fleksible rammer for at blive i arbejde for seniorer
3. Styrket forebyggelse af arbejdsrelateret stress
4. En økonomi, der hænger sammen

1. En mere realistisk og rimelig stigning i folkepensionsalderen

Det er hverken *rimeligt* eller *realistisk* at fortsætte den stejle stigning i danskernes pensionsalder. For mennesker eller for holdbarheden i dansk økonomi.

Vi er bekymrede for, at tilliden til systemet kan knække. Sammenhængskraften. Det kan få stor betydning for dansk økonomi.

- I dag er det kun godt én ud af tre danskere, der er i arbejde, når de når frem til folkepensionsalderen på 67 år. *Jf. figur 1.*

- Alligevel stiger folkepensionsalderen hurtigere end danskernes levetid.
- Med den nuværende automatik vil danskernes pensionsalder inden for en årrække vokse to år mere end den faktiske levetid. Tre år mere, hvis man regner i sunde leveår. *Jf. figur 2.*
- Det betyder, at de yngre generationer vilkårmæssigt bliver sat næsten 100 år tilbage i tiden. *Jf. figur 3.*

Akademikerne foreslår: Mindre stejl stigning i folkepensionsalderen

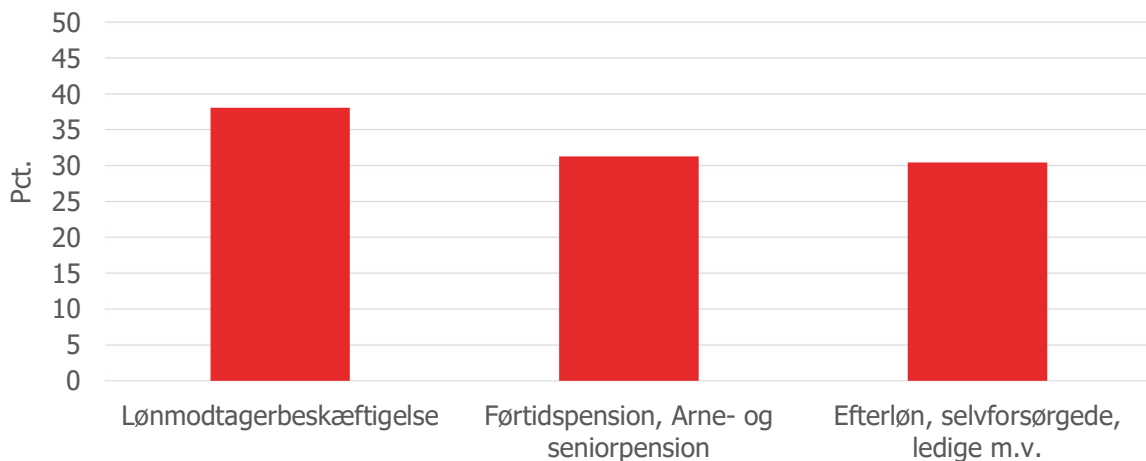
Akademikerne foreslår, at der ved næste afstemning om at hæve folkepensionsalderen tages udgangspunkt i den model, som Pensionskommissionen foreslog i 2022.

Forslaget indebærer:

- Folkepensionsalderen vil fremover vokse i takt med levetiden.
- Der tages højde for, at et ekstra leveår ikke er det samme som en ekstra sundt leveår. 1 års forlænget levetid slår igennem som 0,8 års øget folkepensionsalder.
- Fremtidige generationer vil have adgang til folkepension i samme omfang som nutidige generationer.

Figur 1: Kun hver tredje arbejder frem til folkepensionsalderen

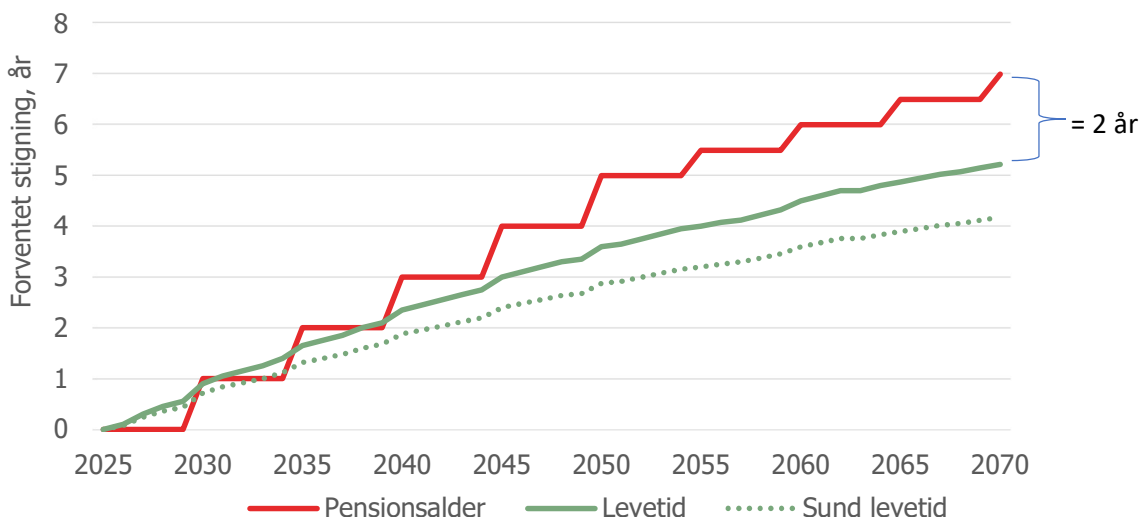
Figuren viser arbejdsmarkedsstatus for 66-årige, dvs. året før folkepensionsalderen. Kun godt én ud af tre er i beskæftigelse, mens en næsten lige så stor andel har trukket sig på tidlige og sundhedsbaserede tilbagetrækningsordninger.

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, 2025

Figur 2: Folkepensionsalderen vokser hurtigere end pensionisternes levetid

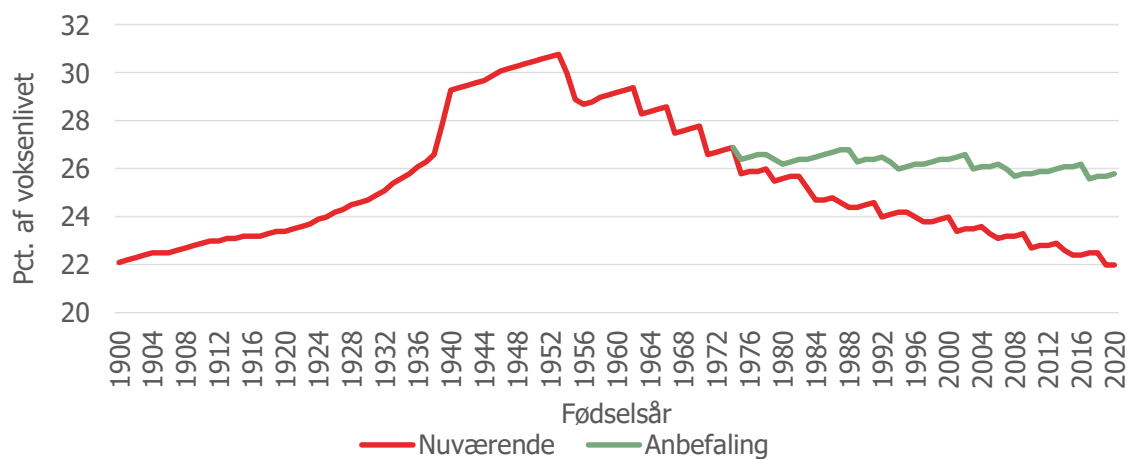
Figuren viser, at den forventede stigning i folkepensionsalderen frem mod 2070 er to år større end den forventede stigning i restlevetiden for personer, der har opnået folkepensionsalderen. Forskellen er større, hvis der regnes i sunde leveår.

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af data fra Pensionskommissionen og Danmarks Statistik.

Figur 3: Den nuværende stigning i folkepensionsalderen stiller yngre generationer ringere

Figuren viser, at årgang 2020 med den nuværende stigning i folkepensionsalderen har udsigt til samme andel af livet på folkepension som årgang 1900.

Kilde: Pensionskommissionen, 2022.

2. Mere fleksible rammer for at blive i arbejde for seniorer

I dag går de fleste fra 100 km i timen på arbejdsmarkedet til 0 km i timen på pension.

Hvis den overgang bliver gjort mere flydende, mener vi, at langt flere vil blive længere på arbejdsmarkedet.

Det kan give mening for den enkelte, der finder mening i sit arbejde. Og det kan give mening for dansk økonomi.

- Kun én ud af tre danskere er i dag i arbejde som 66-årige, året før folkepensionsalderen. Men af dem er 8 ud 10 fortsat i arbejde et år efter. *Jf. figur 4.*
- Samtidig svarer hver anden dansker over 40 år, at de ville blive længere på

arbejdsmarkedet, hvis de fik mulighed for en mere fleksibel seniorordning – fx mulighed for at gå ned i tid. *Jf. figur 5.*

- En senioranalyse fra IDA viser, at knap hver fjerde ingeniør, der er stoppet på arbejdsmarkedet, gerne ville være fortsat.⁵
- Der er et stort potentiale i at hæve beskæftigelsen for seniorer. Vi estimerer, at hvis 10 pct. flere seniorer var i beskæftigelse frem til folkepensionsalderen, ville det svare til knap 25.000 fuldtidspersoner. *Jf. figur 6.*

Akademikerne foreslår: En trepart, der skal styrke seniorbeskæftigelsen

Akademikerne foreslår et partssamarbejde om en bindende målsætning: Seniorbeskæftigelsen øges med 10 pct.-point frem mod 2030.

Forslaget indebærer:

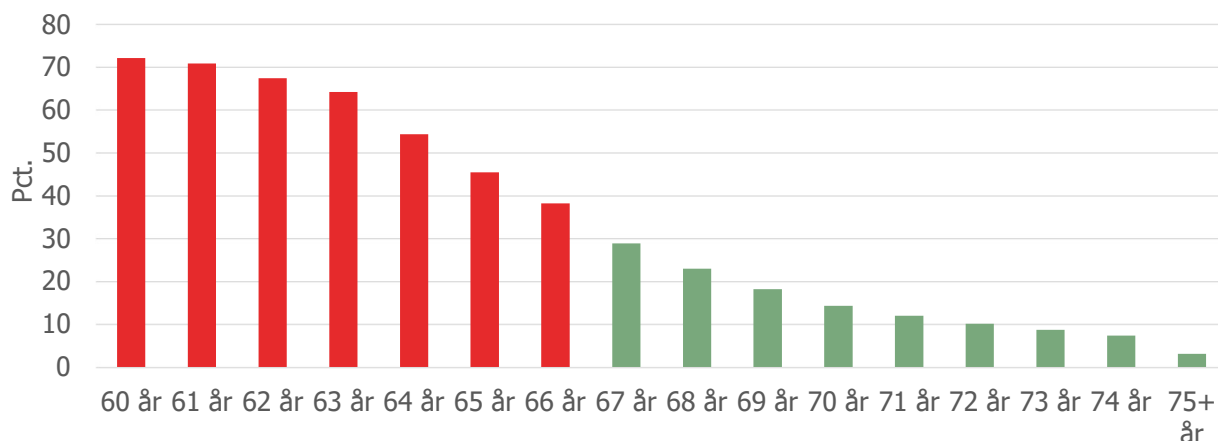
Der nedsættes en trepart, hvor regeringen og arbejdsmarkedets parter forpligter sig på målsætningen. Indholdet i treparten fastlægges i et kommissorium med fokus på:

- Mere fleksibelt seniorarbejdsliv. Herunder ret til reduceret arbejdstid i årene op til folkepensionsalderen samt ret til en seniorsamtale om bedre arbejdstilrettelæggelse og mere fleksibilitet.
- Mere fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Herunder udvidelse af seniorpræmien, udvidelse af pensionsudbetalingsalderen, bedre muligheder for delpensionering og mulighed for at sætte udbetaling fra ratepensioner på pause.

⁵ IDA: Tal for IDA's seniorer, 2024

Figur 4: Mange fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen

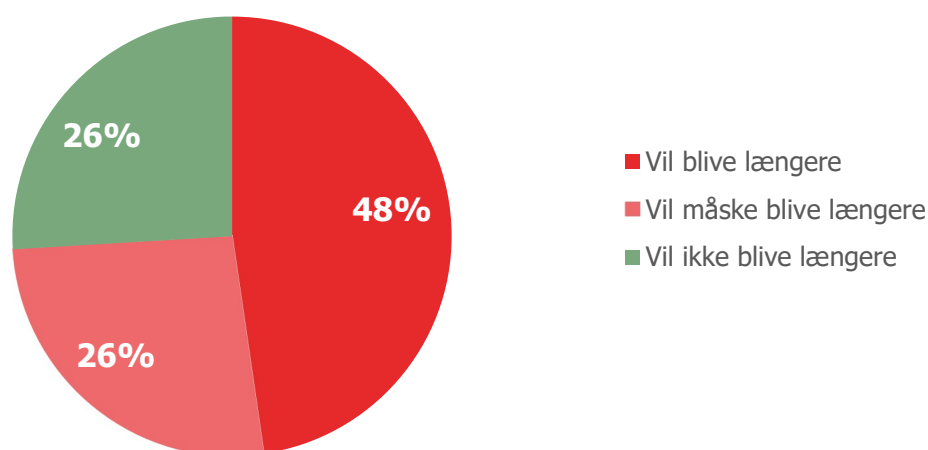
Figuren viser, at godt en tredjedel arbejder som 66-årige, men at hovedparten heraf fortsætter efter folkepensionsalderen. 8 ud 10 fortsætter som 67-årige.

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af data fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, 2025

Figur 5: Øget fleksibilitet kan få næsten halvdelen til at arbejde længere

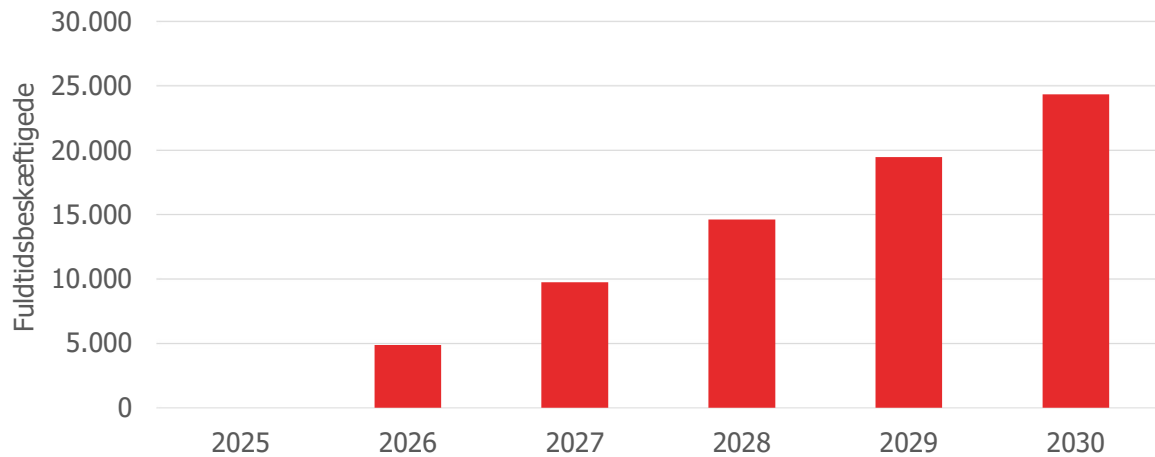
Figuren viser, at mange danskere over 40 år ville blive længere på arbejdsmarkedet, hvis de havde en seniorordning med mere fleksible vilkår. De pågældende oplyser i gennemsnit at ville arbejde knap 4 år længere med en senioraftale.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt 1.003 repræsentativt udvalgte +40-årige danskere. Undersøgelsen er udført af Megafon for Akademikerne, Djøf, DM og IDA.

Figur 6: Der er en stor gevinst ved at hæve seniorbeskæftigelsen

Figuren viser væksten i arbejdsstyrken over årene 2026-2030, hvis målsætningen om at hæve seniorers beskæftigelse med 10 pct.-point frem mod 2030 kan indfris. Forslaget vil indebære, at knap halvdelen er i beskæftigelse, når de når folkepensionsalderen.

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik

3. Styrket forebyggelse af arbejdsrelateret stress

Når kun én ud af tre danskere i dag er i arbejde frem til folkepensionsalderen, bekymrer det os, at pensionsalderen stiger så stejlt.

Ikke mindst fordi vi samtidig kan se, at meget af det, der *forkorter* arbejdslivet, er i alvorlig vækst.

- Mellem 2021 og 2023 er antallet af arbejdstagere med arbejdsrelateret stress vokset med 65.000. *Jf. figur 7.*

Det får alvorlige konsekvenser for et stigende antal mennesker.

- Pensionskasserne oplever i disse år en stigning i antallet af personer, der forlader arbejdsmarkedet på grund af stress.⁶

- Knap halvdelen af nye ansøgere til invalidepension i pensionskassen P+ afspejler stress, angst eller depression. En stigning på ca. 60 pct. på fem år. *Jf. figur 8.*
- AE-rådet anslår, at stress koster 55 mia. kr. i velstandstab årligt. Ifølge Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø er stress skyld i 62 mio. tabte arbejdstimer årligt.
- En reduktion i den arbejdsrelaterede stress med 20 pct. vil bidrage med 11 mia. kr. til velstanden og over 11.000 flere i arbejdsstyrken. *Jf. figur 9.*

Akademikerne foreslår: Fælles forpligtigelse til forebyggelse af stress

Akademikerne foreslår et nationalt partnerskab om en bindende målsætning: Arbejdsrelateret stress reduceres med 20 pct. i 2035 med et delmål på 10 pct. i 2030.

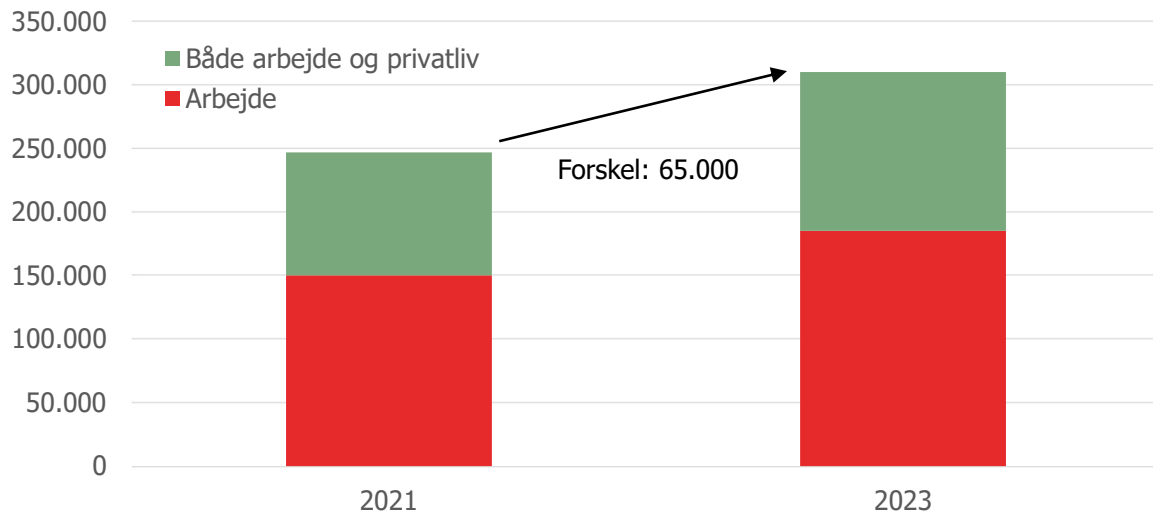
Forslaget indebærer:

- Etablering af nationalt partnerskab til forebyggelse af stress. Partnerskabet forpligter sig på målsætningen om at reducere udbredelsen af stress med 20 pct. og har deltagelse af arbejdsmarkedets parter, fageksperter m.v.
- Etablering af stressforebyggelsesfond. Der ligger p.t. 1,2 mia. kr. ubrugte midler fra forebyggelsesfonden, som blev etableret med Velfærdsaftalen i 2006. Midlerne benyttes helt eller delvist til en stressforebyggelsesfond, som forvaltes af partnerskabet og finansierer forskning, udvikling af uddannelser, støtte til kurser i psykisk arbejdsmiljø m.v.
- For at give bedre indblik i udbredelsen af stress gøres det obligatorisk at registrere årsagerne til sygemeldinger i forbindelse med udbetaling af sygedagpengerefusion.
- Obligatorisk uddannelse i stressforebyggelse på leder- og toplederniveau med tilskud fra stressforebyggelsesfonden. Uddannelsen skal være godkendt af partnerskabet.

⁶ P+, Velliv, Forsikring & Pension

Figur 7: Markant stigning i arbejdsrelateret stress

Figuren viser, at antallet af arbejdstagere, der oplever arbejdsrelateret stress, er steget med 65.000 mellem 2021 og 2023.

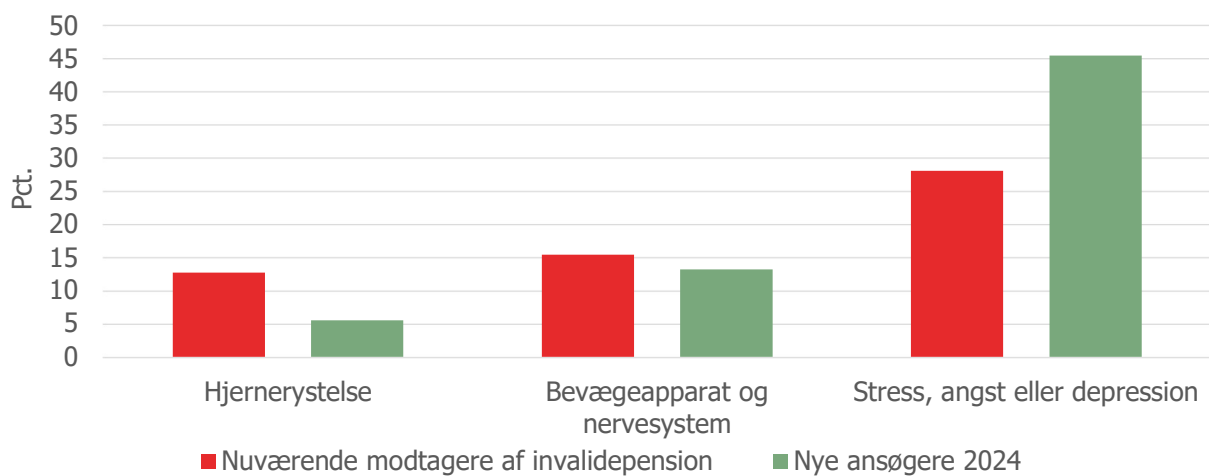

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af Arbejdstilsynet: National overvågning af Arbejdsmiljøet blandt lønmodtagere, 2021 og 2023.

Anm.: Figuren viser personer, der ofte eller hele tiden har følt sig stressede de sidste 14 dage.

Figur 8: Stress er en central årsag til invalidepension – især for nye ansøgere

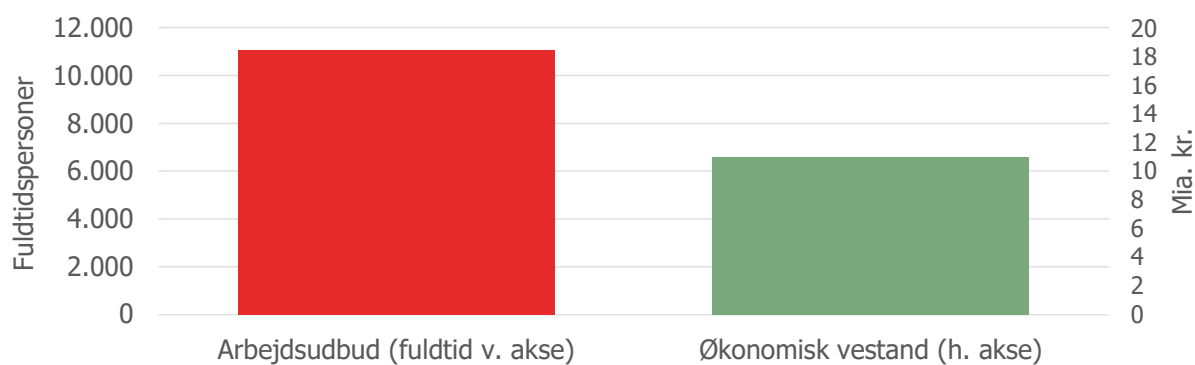
I pensionskassen P+ er stress, angst eller depression årsag til tabt arbejdsevne for hver tredje modtager af invalidepension, mens det er angivet som årsag for hver anden blandt nye ansøgere.

Kilde: P+, 2024.

Figur 9: Massive gevinster ved at nedbringe stress

En reduktion i arbejdsrelateret stress med 20 pct. vil betyde, at arbejdsstyrken udvides med over 11.000 fuldtidspersoner, og at velstanden forøges med 11 mia. kr.

Kilde: AE-rådet, 2024

En økonomi, der hænger sammen

Danskernes velfærd og sikkerhed skal sikres. Det kræver prioriteringer, og det er afgørende, at ændringer på pensionsområdet sker inden for rammerne af en ansvarlig offentlig økonomi.

Akademikernes forslag er økonomisk enkelt.

Vi ønsker at lempe stigningen i danskernes folkepensionsalder. Dette vil forringe den langsigtede finanspolitiske holdbarhed med 0,8 pct. af BNP.

Den offentlige økonomi vil også fremover være holdbar. Vi mener, at dette ud over en mere rimelig pensionsmodel vil give et mere realistisk grundlag for den langsigtede økonomiske planlægning.

Der kan være omkostninger ved en trepart om mere fleksibilitet for seniorer. Disse vil kræve en

politisk aftale og kun i begrænset omfang påvirke den langsigtede offentlige økonomi.

Vi ønsker at investere i tiltag, hvor det er dyrere at lade stå til.

Vi forbedrer rammerne for alle dem, der kan blive på arbejdsmarkedet længere end i dag.

Og vi forebygger arbejdsbetinget stress, som i dag trækker mange ud af arbejdsmarkedet, længe før de når folkepensionsalderen.

Hvis de målsætninger, vi har sat op, kan indfris, vil det hæve arbejdsudbuddet med godt 35.000 årsværk. Den langsigtede finanspolitiske holdbarhed vil blive forbedret med 0,4 pct. af BNP, og velstanden vil stige.

Tabel 1. Påvirkning af den offentlige økonomi

	2026	2027	2028	2029	2030	HBI
	----- Mio. kr. (2025-niveau) -----					Pct. BNP
1. En lempeligere stigning i folkepensionsalderen	-	-	-	-	-	-0,8
2. Seniorbeskæftigelsen forøges med 10 pct.-point frem mod 2030	-	1.700	3.500	6.200	8.100	0,4
3. Arbejdsrelateret stress reduceres med 20 pct. i 2035	-	200	400	600	800	<0,1
Samlet forslag (1+2+3)	-	1.900	3.900	6.800	8.900	-0,4

Kilde: Akademikernes beregninger på baggrund af Finansministeriet, Danmarks Statistik og AE-rådet.

Anm.: Opgørelsen af reduktion af stress afspejler delmål på 10 pct. i 2030. HBI er den finanspolitiske holdbarhedsindikator.